

VERSLÁB • VERSLÁB • VERSLÁB • VERSLÁB

Szentpály Ágnes: Nagykörút

Pest és vidék határában ível
a Fibonacci arany spirál
száznyolcvanhatezer négyzetméteren
folyik a küzdelem.

Jobbról és balról olyan
nagy nevek szorítják
közre a pályát, mint

Balassi Bálint, Falk Miksa,
Nagy Ignác, Pozsonyi,
Hollán Ernő, Ditrói Mór,
Hegedűs Gyula.

Itt leledzik Jókai, Podmaniczky,
Szondi, Dessewffy, Zichy Jenő,
Aradi, az Oktogonnál Andrassy az,
aki Teréz és Erzsébet közé hág.

Szurkol még Kölcsey,
és Csepreghy, Tompa után
Ráday és Lónyay, csüng és
figyeli szemközt a Mestert.

A játékot nehezítve sűrűn
sorakoznak zebra és
közlekedési lámpák.

Téli reggeleken és esteken
az autók fényszórói füzéreként
világítják be az aszfaltot.

A motorok ütemére rezegnek
és táncolnak a fények
A Nyugatinál és Blaha Lujzán
hömpölyögnek a népek.

Jászai Mari és Petőfi húzza
a két végét az ívnek.
A kifeszített sín pályákon
sárga villamosok billegnek.

A házak lassan százötven éve bámulják
üveges szemeken keresztül
– oromfalat oromfalnak vetve –
a változásokat és a növekvő tolongást.

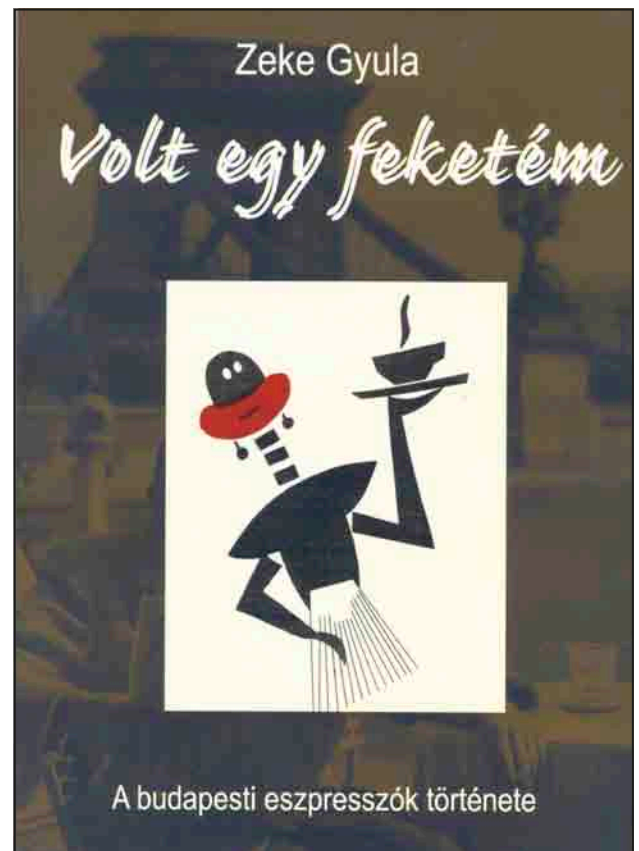
Lassan karácsony
és apró izzó fényekkel
kötik majd gúzsba újra a fákat,
hogy minket elkápráztassanak.

A Nagykörút, járdáján millió láb
hagyott láthatatlan lenyomatot.

Én is köztük vagyok.

VOLT EGY FEKETÉM...

Saly Noémi

A budapesti kávéházak történetéről már elég sokan és sokat írtak-írtunk – habár még messze nem eleget: egy mindenre kiterjedő, tiszteleg monográfia régóta várat magára –, de kései testvérükről, a presszokról az úttörő *Bodor Ferenc* 1992-ben megjelent kis könyvét és pár, ugyancsak kis terjedelmű írását leszámítva, többé-kevésbé tudományosnak mondható szempontból alig esett szó.

Ezt a hiányt pótolja *Zeke Gyula* tavaly ősszel megjelent kötete, amelynek műfaji besorolásával hiába próbálkoznánk. A szerző végzettsége szerint levéltáros és történész, hivatását tekintve író, életvitelét ismerve pedig kissé megkésett kávéházi törzsvendégnek kell neveznünk. Mindenesetre a levéltárak és múzeumi dokumentumtárak legsötétebb bugyraiból is előás olyan iratokat, amelyekre kevésbé szakértő kutató a bűdös életben rá nem bukkanna. De nem éri be ezekkel a forrásokkal: ott sorjáznak mellettük a napi sajtó cikkei, szaklapok, önéletrajzok, memoárok. Az impozáns jegyzetapparátus a fejezetek végére került, az ajánló bibliográfia pedig a kötet végére, ezért az olvasó tőlem tudhatja meg, mert nem voltam rest összeszámolni: összesen 408 jegyzet hivatkozik több mint 60 könyvre, mintegy 240 hírlapi cikkre és kötetben megjelent tanulmányra, 75 levéltári és dokumentumtári anyag jegyzékszámára (ám e számok mögött gyakran kötetnyi papiros rejtőzik), úgy egy tucatnyi rövidebb-hosszabb filmre és zenedarabra, végül pedig régi vendégekkel, pincérekkel és pincérnökkel készített személyes interjúkra. És aki valaha is végzett hasonló munkát, az tudja: ennek a mennyiségnek a sokszorosát kellett elolvasni, kijegyzetelni ahhoz, hogy végül csak a legjobbak